



CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA



НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА



Pr. 252/2021
CEB

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2- 6528 din 05.10. 2021

La nr. 252 din 23 septembrie 2021

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege privind importul unui mijloc de transport.

Anexă: *Raportul de expertiză anticorupție – 3 (trei) file.*

Director

Ruslan FLOCEA

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	<u>2170</u>
"07"	<u>10</u> 2021
Ora	_____

1. The first part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee. The names are listed in alphabetical order, and the addresses are listed below each name. The list includes the names of the members of the committee, the names of the members of the sub-committee, and the names of the members of the advisory committee. The addresses are listed in the same order as the names.



RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO21/7457 din 05.10.2021

la proiectul de lege privind importul unui mijloc de transport (model BMC, marca Probus/215SCB, număr de identificare NMC215RKDL700186, anul fabricării 2006), clasificat la poziția tarifară 8702, acordat cu titlu gratuit (donație) de către Asociația de Dezvoltare Intercomunitară, Centrul Regional Pentru Dezvoltare Durabilă și Promovarea Turismului - Țara Făgărașului, județul Brașov, România)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul propus și nota informativă aferentă acestuia au fost plasate pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova la compartimentul Procesul legislativ/Proiecte de acte legislative, fiind asigurat accesul părților interesate pentru a putea prezenta și expedia recomandări referitoare la proiectul prenotat.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative: „*Proiectul de lege privind importul unui mijloc de transport este elaborat în scopul susținerii proiectelor de asistență socială și de pretestare a serviciilor de interes public local în mod continuu, fiind organizate de administrația publică pentru a satisface necesitățile cetățenilor.*”

Analizând normele elaborate, se constată că prin proiect se propune scutirea de plata drepturilor de import, fără drept de înstrăinare, a unui mijloc de transport de model BMC, marca Probus/ 215SCB, număr de identificare NMC215RKDLD700186, anul fabricării 2006, în vederea exploatării acestuia pentru necesitățile autorităților administrației publice locale (Primăria orașului Ștefan Vodă, raionul Ștefan Vodă), în special, la implementarea proiectelor de asistență socială și de prestare a serviciilor de interes public, care necesită livrarea unor variate servicii cu utilizarea mijlocului de transport.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prin proiect se promovează interesul public de a consolida autonomia financiară a autorității administrației publice locale (Primăria orașului Ștefan Vodă, raionul Ștefan Vodă), prin scutirea de la plata drepturilor de import a unui mijloc de transport de model BMC, marca Probus/ 215SCB, număr de identificare NMC215RKDLD700186, anul fabricării 2006, acordat cu titlu gratuit (donație) de către Asociația de Dezvoltare Intercomunitară, Centrul Regional pentru Dezvoltare Durabilă și Promovarea Turismului - Țara Făgărașului, județul Brașov, România.

Cu toate acestea, urmare a analizei cadrului normativ pertinent din domeniul activității vamale, se subliniază incidența prevederilor art.31 alin.(1) din Codul vamal, care prescriu exigențe pentru regimul vamal de import, potrivit cărora, mărfurile introduse pe teritoriul vamal primesc statutul de mărfuri puse în liberă circulație **numai după ce sunt plătite drepturile de import și sunt aplicate măsurile de politică economică**, însă nefiind prevăzută vreo excepție, de a fi scutite de la plata drepturilor de import, autovehiculele introduse pe teritoriul vamal în calitate de ajutor cu titlu gratuit (donații) acordate autorităților administrației publice centrale, locale și instituțiilor publice întru satisfacerea funcțiilor acestor entități publice.

Legislația pertinentă din domeniul vamal prevede scutirea de la plata drepturilor de import doar pentru o categorie cu destinație specială a mijloacelor de transport, și anume, pentru transportarea persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor, pentru scopuri medicale și stingerea incendiilor, curățarea străzilor, împrăștiat materiale, colectarea deșeurilor (art.28 lit.z) din Legea nr.1380/1997 cu privire la tariful vamal, art.20 alin.(4¹) din Codul vamal, art.103 alin.(9⁶) din Codul fiscal).

Rezultă că, mijloacele de transport acordate entităților publice, cu titlu gratuit (donație), la introducerea pe teritoriul vamal, necesită plata drepturilor de import conform prevederilor incidente regimului vamal de import.

Totodată, art.6 alin.(8) lit.c) din Codul fiscal, statuează respectarea principiului echității fiscale – **tratare egală a persoanelor fizice și juridice**, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei **sarcini fiscale egale**, la stabilirea și colectarea impozitelor și taxelor.

În acest context, se subliniază că o astfel de practică a scutirilor de la plata drepturilor de import va putea genera o eventuală discriminare a altor subiecți aflați într-o situație juridică similară care se conformează legislației naționale prin prisma achitării drepturilor de import, ceea ce va determina o inechitate fiscală în privința contribuabililor și va impulsiona înaintarea solicitărilor de acest gen.

Înseși faptul că legea vamală și fiscală nu prevede posibilitatea derogării de la normele acestora, iar careva proceduri administrative cu privire la promovarea unor astfel de inițiative nu există, comportă un potențial de corupție, care trebuie de evitat, prin reglementări a derogărilor și procedurilor, astfel încât orice contacte dintre persoanele cointeresate să comporte caracter oficial, bazat pe atribuții și competențe prevăzute de lege.

Prin urmare, menținerea practicii respective constituie o sursă potențială a apariției raporturilor părtinitoare, ceea ce prezintă un risc de corupție.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) *denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) *condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) *descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) *principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) *modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.*

În textul notei informative se prezintă argumente referitoare la condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite, în conformitate cu prevederile art.30 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „*e) fundamentarea economico-financiară”.*

Deși în nota informativă aferentă proiectului de lege se menționează că, „[...] pentru realizarea proiectului nu este necesară implicarea cheltuielilor financiare din bugetul de stat.” totuși scutirea de la plata drepturilor de import pentru mijlocul de transport de model BMC, marca Probus/ 215SCB, număr de identificare NMC215RKDLD700186, anul fabricării 2006, acordat cu titlu gratuit (donație) de către Asociația de Dezvoltare Intercomunitară, Centrul Regional pentru Dezvoltare Durabilă și Promovarea Turismului - Țara Făgărașului, județul Brașov, România, va avea drept efect diminuarea încasărilor la bugetul de stat.

Astfel, proiectul are un impact bugetar, în sensul micșorării veniturilor la bugetul de stat. În acest sens, art.5 alin.(33) din Codul fiscal, prevede că „*Facilitate (înlesnire) fiscală - suma impozitului sau taxei nevărsată la buget sub formele stabilite la art.6 alin.(9) lit.g)*”.

Această constatare rezultă și din prevederile alin.(10) art.6 Cod Fiscal „*Impozitele și taxele percepute în conformitate cu prezentul cod și cu alte acte normative adoptate în conformitate cu acesta reprezintă surse de venituri ale bugetului de stat și ale bugetelor unităților administrativ-teritoriale*”.

De asemenea este relevant art.7 alin.(2) din Codul fiscal, care stipulează că: „*Pe parcursul anului fiscal (calendaristic), stabilirea de noi impozite și taxe de stat și locale, în afară de cele prevăzute de prezentul cod, sau anularea ori modificarea impozitelor și taxelor în vigoare privind determinarea subiecților impunerii și a bazei impozabile, modificarea cotelor și aplicarea facilităților fiscale se permit numai concomitent cu modificarea corespunzătoare a bugetului de stat și a bugetelor locale*”.

Pe de altă parte, aprobarea proiectului în redacția propusă urmează să fie corelată cu politicile bugetar-fiscale, conform exigențelor alin.(4) art.131 din Constituție, potrivit cărora „*Orice propunere legislativă sau amendament care atrage majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern*”.

Pe cale de consecință, întru asigurarea adoptării proiectului de lege este necesar ca reglementările propuse să fie acceptate de Guvern, precum și operarea concomitentă a modificărilor corespunzătoare la bugetul de stat, pentru garantarea aplicării facilităților fiscale.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul nu conține reglementări care să vizeze nemijlocit activitatea agenților publici și/sau a entităților publice.

Totuși, adoptarea proiectului va implica activitatea organelor vamale și fiscale responsabile de aplicarea dispozițiilor aferente scutirii de la plata drepturilor de import pentru mijlocul de transport de model BMC, marca Probus/ 215SCB, număr de identificare NMC215RKDLD700186, anul fabricării 2006, acordat cu titlu gratuit (donație) de către Asociația de Dezvoltare Intercomunitară, Centrul Regional pentru Dezvoltare Durabilă și Promovarea Turismului - Țara Făgărașului, județul Brașov, România.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul de lege supus expertizei anticorupție este elaborat în vederea importării și plasării sub regim vamal de import a unui mijloc de transport de model BMC, marca Probus/ 215SCB, număr de identificare NMC215RKDLD700186, anul fabricării 2006, cu scutirea de taxa vamală, taxa pentru efectuarea procedurilor vamale și de taxa pe valoare adăugată, fără drept de înstrăinare, destinat necesităților autorităților administrației publice locale (Primăria orașului Ștefan Vodă, raionul Ștefan Vodă) la implementarea proiectelor de asistență socială și de prestare a serviciilor de interes public, care necesită livrarea unor variate servicii cu utilizarea mijlocului de transport.

Deși în conținutul proiectului nu s-au identificat factori de risc care pot genera apariția riscurilor de corupție, se atestă necesitatea completării notei informative cu argumente concludente care să descrie impactul economico-financiar asupra finanțelor publice, în sensul indicării mărimii constituante a drepturilor de import calculat, la acordarea scutirii pentru mijlocul de transport propus a fi introdus pe teritoriul vamal al Republicii Moldova, care ar putea constitui sursă de venit la bugetul de stat.

Adițional, luînd în considerare că proiectul are un impact bugetar, în sensul micșorării veniturilor la bugetul de stat (scutirea de la plata drepturilor de import), aprobarea acestuia în redacția propusă urmează să fie corelată cu politicile bugetar-fiscale conform exigențelor alin.(4) art.131 din Constituție, potrivit căroră: „Orice propunere legislativă sau amendament care atrage majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern”.

05.10.2021

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Maia GONTA, Inspector principal



.

.

.

.

.